

OPP5 - Občianske právo 5 procesné

ústna skúška

Od 2016 je nový Zákon – kódex – proces!!!

Literatúra: Nový civilný sporový poriadok (s dôvodovou správou) – vydavateľstvo Epos

www.najpravo.sk – zverejnená 1. pracovná verzia občianskeho zákonníka
www.lexforum.sk

Starý systém: do 30.06.2016 – OSP – občiansky súdny poriadok Nový systém: od 1.7.2016 – CSP – civilný sporový poriadok č. 160/2015 Z. z.

- CMP – civilný mimosporový poriadok č. 161/2015 Z. z.
- SSP – správny súdny poriadok č. 162/2015 Z. z.

CSP – civilný sporový poriadok č. 160/2015 Z. z.

Pojem Civilný proces (nový pojem) je vyjadrenie starého pojmu Občianske súdne konanie. Pojem Strana sporu je vyjadrenie starého pojmu Účastník. Legisvakačná lehota – lehota medzi vydaním zákona a vojitím do platnosti

1. §1 (nasleduje po 18 článkoch, ktoré vyjadrujú Základné princípy.) a. Civilný sporový poriadok upravuje POSTUP súdu, strán sporu (ďalej len strana) a osôb zúčastnených na konaní

[napr. znalcov] pri prejednávaní a rozhodovaní sporov.

2. §2 CSP prejednáva o civilných sporových veciach

3. **Základné princípy** – tvoria rámec výkladových pravidiel v súlade s ktorými majú byť aplikované a interpretované právne normy civilného sporového poriadku (CSP) a subsidiárne (podporne) aj CMP a SSP v súvislosti s ktorými majú byť aplikované a interpretované. Základné princípy sú rovnocenné a ich poradie nevyjadruje ich dôležitosť.

4. **čl. 1: princíp Priorizácie súdu:** o sporoch prioritne rozhodujú sudy, ak táto právomoc nie je zákonom zverená inému orgánu. Napr. orgán verejnej moci – obec; mediátor.
5. **čl. 2: princíp Právnej istoty:** najvyšších súdnych autorít – Najvyšší súd a Ústavný súd.
 - a. (2) za ; môžeme očakávať, že naša kauza bude rozhodnutá spravodlivo.
 - b. (3) kvôli (možnosti) zmien zákonov (reálne sa ide meniť Občiansky zákonník)
6. **čl.3:** V rámci CSP je prirodzenou interpretáciou normatívneho textu súlad so lexikálnymi, gramatickými [napr. stôl je stôl a nie stolička] a syntaktickými pravidlami (gramatický výklad), avšak prioritizuje sa objektívny teleologický výklad [výklad podľa účelu a zmyslu zákona].
7. **čl. 4:** je tu vyjadrená tzv. **Analógia legis**, **Analógia juris**, pravidlo **Denegatio iustitiae** [denegácia justície].
 - a. (1) napr. ak si strany sporu spíšu sponzorskú zmluvu, ktorá v Občianskom zákonníku (Obč.Z.) nie je, sudca podľa **Analógie legis** použije ustanovenia o Darovacej zmluve.
 - b. (2) **Analógia juris** – rozhodovanie podľa zaužívaných noriem v približnom alebo podobnom význame. ...rozumné usporiadanie procesných vzťahov = [rozhodnutie podľa sedliackeho rozumu]. Ak takéto rozhodnutie vydá najvyšší súd, alebo ústavný súd, nastane „právny precedens“
8. **čl.5: princíp Zákaz uznežiti práva:** ak niekto zjavne zneužíva svoje právo „môže súd takéto konanie odmietnuť a sankcionovať [napr. ak neustále je na PN-ke, tak rozhodne aj v jeho neprítomnosti]
9. **čl. 6: zásada Rovnosti:** súd musí tolerovať vyjadrenia/námietky/...

oboch strán, okrem nerovnovážneho postavenia strán sporu [napr. spotrebiteľ – súd môže odporučiť spotrebiteľovi pri uplatňovaní svojich práv právneho zástupcu/poradcu] (2) napr. sudca nemôže nútiť hendikepovanú osobu aby pri vypovedaní stál

10.čl. 7: Dispozičný princíp:

- a.s konaním – iba strana (nie súd) podáva žalobu
- b. s predmetom konania – o čo sa sporím (súd nemôže navrhnúť: pridaj si do žaloby aj úroky)

c. (2) prioritizuje sa Mediačná funkcia súdu.

11.čl. 8 a čl. 9:

- a.**princíp Kontradiktórnosti sporu:** protitvrdenie. Každé tvrdenie by malo byť doložené dôkazom. Každá strana má právo preštudovať si protitvrdenie zo spisu.
- b. **princípHospodárnosti:**čo najrýchlejšie,čo najúspornejšie
- c.**Prejednací princíp:** každé tvrdenie by malo byť prejednané
- d. **princíp Formálnej pravdy:** hodnotenie tvrdení sudcom na základe formálnej pravdy.

12.čl. 10: princíp Arbitrálneho konania/poriadku: arbiter je sudca, v rámci konania dáva pokyny, aby konanie prebiehalo riadne a normálne, v rámci toho ukladá lehoty a opatrenia, ktoré sú potrebné.

13.čl. 11: princíp Priority/Priorizácie obsahu a vôle úkonov: v prípade ak sa forma dostane v rozpore s obsahom, obsah má prioritu [napr. ak dokument nazvú Dovolanie ale obsah je o Odvolaní, súd bude na dokument prihliadať ako na Odvolanie]. a. (3) profesijne odborná osoba sa považuje za v problematike vzdelanú osobu

14.čl. 12: najmä ústne pojednávanie, okrem výnimiek, napr. pri žiadosti o

vydanie platobného rozkazu a ak nenadobudne platobný rozkaz právoplatnosť, aby vydal rozsudok. Ak by povinný podal odpor, následne sa vytyčuje ústne pojednávanie.

15.čl. 13: zásada Priamosti a zásada Bezprostrednosti: strana koná osobe, alebo prostredníctvom zástupcu, napriek čomu môže súd stranu vyslychnúť osobne. Zastúpený advokátom musí byť pri mimoriadnom opravnom prostriedku – konanie o dovolaní.

16.čl. 14: princíp Verejnosti: kontrola súdu. Aj keď je verejnosť vylúčená, rozhodnutie sa musí vynášať verejne. **17.čl. 15: princíp Voľného hodnotenia dôkazov:** na základe formálnej pravdy. Žiaden dôkaz nemá predpísanú

[prioritnú] zákonnú silu. **18.čl. 16: princíp Legality:**

a.(1) nové pravidlo – súd musí posudzovať podľa vzájomných vzťahov jednotlivých právnych predpisov.

b. (2) dôležitá zmena ohľadom základných ľudských práv: test proporcionality vzájomne kolidujúcich ústavných práv – posudzuje sa napr. ústavné právo na ochranu osobnosti [vyhotovovanie audiovizuálneho záznamu bez súhlasu] a protidiskriminačné právo. Posudzuje sa jednotlivo... Už je vydaný judikát, kedy sa uprednostilo právo na ochranu proti diskriminácii.

c.(3) **zákaz Reformatio in peius** (reformácia in pejus): zákaz nápravy k horšiemu iba v opravnom prostriedku a v ďalšom konaní.

19.čl. 17: princíp Hospodárnosti: predchádza zbytočným priesťahom, ... právo na spravodlivý proces, **20.čl. 18:** napr. ak chlap má podľa islamského práva mnohoženstvo, tak v rámci nášho vnútroštátneho práva mu

mnohoženstvo akceptovať nebudeme. **21.Právomoc súdu §3-11:** súhrn oprávnení a povinností súdu tzv. **decíznej (rozhodovacej)** povahy

a.rozdelenie-právomocsúdov:

i. všeobecná

- ii. zúžená 1. obligatórnezúžená 2. alternatívnezúžená
 - iii. rozšírená
 - iv. [zanikla delená právomoc]
 - b. §3: iba Súkromno-právne spory a veci (napr. určenie otcovstva)[všeobecná právomoc], ak ich neprejednávajú a nerozhodujú iné orgány dotovaný zákonnou decíznou kompetenciou (napr. obec; rozhodcovské súdy) [obligatórne zúžená právomoc].
 - c. §4: iné ako súkromnoprávne spory a veci môžu tiež prejednávať a rozhodovať aj iné súdy ak to ustanovuje zákon [rozšírená právomoc][napr. platnosť a neplatnosť volieb].
 - d. §5 – 8: Právomoc rozhodcovského súdu [alternatívne zúžená právomoc] [zákon o rozhodcovskom konaní 244/2002]
 - e. §5: najneskôr pri prvom procesnom úkone (vo vyjadrení voči žalobe) žalovanému s inamietať voči súdnu pojednávaniu mimo rozhodcovského súdu dohodnutého v rozhodcovskej doložke/zmluve. Neskoro podaná námietka je neplatná.
 - f. §6: ak včas a správne podaná námietka na súd, potom sa uprednostní rozhodcovský súd. Ak sa po včas a správne podanej námietke do 30 dní podá žaloba na rozhodcovský súd, zostávajú právne účinky pôvodnej žaloby zachované – prerušujú sa premlčacie doby!!! (3) platí aj v obrátenom postupe – rozhod. voči normálnemu súdu – lehoty a platnosť.
-
- g. §7: neprihliadnutie na námietku súdom: ak obe strany netrvajú na zastavení súdu, bude súd pokračovať v súdnom spore; ak sa v SR odmietnutie cudzie rozhodcovské rozhodnutie/rozsudok. Neprihliadnutie iba s odôvodnením súdu v rozhodnutí.
 - h. §8: ak sa medzičasom začalo konanie na rozhodcovskom súde, na súde

sa konanie preruší do rozhodnutia rozhodcovského súdu.

i. §9: vždy súd preveruje a je to neodstrániteľná prekážka.

j. §10: ak má prejednávať iný orgán SR [zúžená právomoc], súd konanie zastaví a postúpi kompetentnému. Ak sa o právomoc sporia, rozhoduje **Najvyšší súd SR**. [poznámka na porovnanie: ak je spor o príslušnosť rozhoduje iný súd]. V rámci najvyššieho súdu bolo preto vytvorený **kompetenčný senát**, ktorého obsadenie ustanovuje predseda najvyššieho súdu a má 7 členov, na návrh predsedu najvyššieho súdu, kedy 3 sú zo správneho kolégia, 3 z občianskoprávneho a 1 z obchodnoprávneho kolégia najvyššieho súdu, s tým že predseda najv. súdu, ale určí aj kto z nich bude aj predseda toho senátu a určí rovnaký počet náhradníkov (7 náhradníkov, teda dohromady 14 vymenovaných). Kompetenčný senát sa volí ad-hoc – vždy sa vytvorí / zostaví ak sa má rozhodovať o kompetenčnom spore. 2. sústreďenie 6.11.2015

k. §11:

1. Právomoc preveruje súd počas celého konania a je to neodstrániteľná prekážka, to znamená že pri zániku právomoci súd konanie zastaví a postúpi príslušnému súdu.

22.Príslušnosť súdu: §12-44:

a.nová terminológia: Konanie na **súde 1. inštancie** (namiesto konanie v 1. stupni)[okresný súd, okrem jednej výnimky: §31 Príslušnosť v sporoch z abstraktnej kontroly v spotrebiteľských veciach – krajský súd] a **súd 2. inštancie** [krajský súd, okrem §31 – najvyšší súd]

b. Inštancia sa používa pri používaní riadneho opravného prostriedku – odvolanie, ktorý má devolutívny účinok – rozhodnutie vo veci je posunuté na súd druhej inštanciu

c.Stupeň sa po novom používa už iba na vyjadrenie počtu článkov (okresný súd, nadradený krajský, nadradený najvyšší)

d. rozdelenie príslušnosti:

i. vecná príslušnosť §12: na konanie v 1. inštancii je príslušný okresný súd ak tento zákon neustanovuje inak (okrem §31 Príslušnosť v sporoch z abstraktnej kontroly v spotrebiteľských veciach; kedy krajský súd)

ii. miestna §13-21

1.

2.

všeobecná miestna §13-18:

a. §13 súd žalovaného

b. §14 pri FO súd kde má FO adresu trvalého pobytu.

c. §15 pri PO súd kde má PO adresu sídla, alebo organizačnej zložky zahraničnej PO

d. §16 pri FO ak není §14 a 15, tak posledná adresa trvalého pobytu, v ktorého obvode má majetok

e. §17 pri štáte súd kde nastala skutočnosť, ktorá zakladá uplatnené právo (kde došlo k škode v spore so štátom)

osobitná miestna §19-20:

3.

a.

alternatívna osobitná miestna príslušnosť §19: miesto súdu aj v §19 aj ktoré sa určí podľa všeobecnej miestnej príslušnosti.

i. ii. iii. iv. v.

pracovná zmluva – miesto výkonu práce žalovaného náhrada škody –

skutočnosť ktorá zakladá právo na náhr. škody organizačná zložka PO
žalovaného spotrebiteľský spor žalobcu organizačná zložka žalobcu
zahraničnej PO ak ide o antidiskriminačný spor

b.

i. ii. iii. iv. v.

pri podávaní žaloby si najskôr preverím, či pre mňa neplatí výlučná osobitná
miestna príslušnosť,

výlučná osobitná miestna §20: miesto nehnuteľnosti – vecné právo konanie o
dedičstvo exekučné konanie konkurzné konanie a reštrukturalizácia
rozhodcovské konanie

potom alternatívna osobitná miestna príslušnosť a až nakoniec všeobecná
miestna príslušnosť iii. kauzálna §22-33: vedieť vymenovať niektoré situácie
kauzálnej príslušnosti

1. zmenky 2. autorské právo

e. f. g. h.

i. j.

§36 Príslušnosť sa určuje podľa okolností v čase začatia konania §37 ak je
viacero miestne príslušných súdov, tak rozhodne ktorýkoľvek z nich. §38 ak
nie sú info o miestnej príslušnosti, miestne príslušný súd vyberie najvyšší
súd. §39 Delegácia (Prikázanie) sporu: príslušný súd nemôže vo veci
rozhodnúť kedy spor posunie na iný súd z dôvodov: i. nutnosti (napr ak boli
všetci sudci vylúčení pre zaujatie)

ii. vhodnosti (napr. ak je hospodárnejšie konanie na inom mieste pre rôzne
dôvody) a to prikáže iba súdu rovnakej inštancie. O prikázaní sporu
rozhoduje súd, ktorý je najbližšie spoločne nadriadený príslušnému súdu a
súdu, ktorému sa má spor prikázať.

§43 Postúpenie: ak súd zistí, že je nepríslušný, kedy spor posunie na iný súd
bez rozhodnutia o čom upovedomí žalobcu. Ak súd, ktorému bol spor

postúpený, s postúpením nesúhlasí, bezodkladne predloží súdny spis bez rozhodnutia spoločne nadriadenému súdu na rozhodnutie o príslušnosti; príklady na vyriešenie:

i. živnostník po daňovej kontrole mu d.ú. Martin vyrubil pokutu 560e: za daň + pokuty. Podnikateľ nesúhlasí s rozhodnutím a chce podať žalobu na súd Martin. Rozhodni právomoc a príslušnosť.

3. hospodárskasúťaž 4. pracovnoprávnespory 5. sporyv rozhodcovskom konaní

iv. funkčná §34-35: 1. §34 súd 2. inštancie pre odvolanie je Krajský súd okrem §31 – najvyšší súd 2.

§35 pridovolaníjenajvyšší súd povinnosťoubyť zastúpenýadvokátom

1. o tomto nerozhoduje súd, ale najskôr nadradený daňový úrad na základe odvolania ii. Štefan býva v KE a v BAII prenajíma byt 2 študentkám z ZA a NR. Nezaplatili nájomné, preto majiteľ chce

podať žalobu o zaplatenie dlžnej sumy. Kam podať žalobu? 1. všeobecná miestna trvalé bydlisko oboch ak si prenajali spolu

iii. to isté ako v II prípade, ale Štefan dal študentkám výpoveď pre nezaplatenie nájomného, ktoré sa nevystažovali a preto podal žalobu o vypratanie nehnuteľnosti. Kam?

1. výlučná osobitná miestna §20 a) v obvode je nehnuteľnosť – BAII. iv. Miroslava z TT pracuje v NZ v bavlnárskom závode. Aby nemusela denne dochádzať, býva prechodne na

ubytovni v NZ. V ubytovni zamestnávateľ a zabudla vypnúť žehličku – požiar – škoda 2500e (škoda na ubytovni, nie pri plnení pracovnoprávných povinnostiach). Nechce zaplatiť. Kam má zamestnávateľ podať žalobu?

1. Osobitná miestna §19 b) – miesto kde škoda – NZ. alebo TT ako trvalé bydlisko 23. Súd skúma príslušnosť:

a. ex off: vecnú, funkčnú, kauzálnu, výlučnú osobitnú miestnu

- b. alternatívnu osobitnú miestnu a všeobecnú miestnu skúma iba na námietku strany sporu podanú pri prvom úkone, na neskôr podanú námietku súd neprihliada.

24. Zloženie súdu je ovplyvnené stupňami – ako články sústavy: okres, kraj, najvyšší súd.

a. Okresný súd: jeden sudca b. Krajský súd: senát: 1 predseda senátu + 2 členovia c. Najvyšší súd:

i. senát: 1+2 ii. veľký senát: 1+6. §48 (novinka v CSP):

1. princíp a. zabezpečenia právnej istoty b. predvídateľnosť práva

2. účel: záväznosť judikátov – ak v otázke (podobnom spore) rozhodol senát, zohľadní sa toto rozhodnutie najvyššieho súdu pri posunutom spore zo senátu do veľkého senátu.

3. Zloženie: predseda senátu + sudcovia pôvodného senátu + ďalší sudcovia najvyššieho súdu.

4. Ak sa veľký senát odchýli od pôvodného rozhodnutia senátu, musí toto odchylenie náležite zdôvodniť, a toto rozhodnutie je záväzné do budúcnosti, kedy následne už sa nedá odvolávať na rozhodnutie senátu, ale už iba na rozhodnutie veľkého senátu.

5. Ak sa zmení zákon a spor pôjde znova na najvyšší súd, potom sa pri rozhodovaní v podobnej záležitosti bude rozhodovať na základe stanoviska ministra spravodlivosti a generálneho prokurátora, prípadne iných subjektov (odborníkov)

25. Súdny úradník môže napríklad vydávať platobné rozkazy. Určité úkony môže vykonávať aj predseda súdu. 26. V rámci vedenia sporu rozlišujeme:

27.

a. vedenie sporu b. rozhodovanie:

- i. hlasovaním na neverejnej porade.
- ii. najskôr hlasujú služobne najmladší, služobne starší, nakoniec predseda senátu.
- iii. je tu povinnosť hlasovať zo zákona.

Vylúčenie sudcov a iných osôb: §49-59:

a. §49 ods. 2: ak sudca prejednával a rozhodoval rovnaký spor na súde inej inštancie

b. §49 ods. 1: pre Zaujatosť: so zreteľom na pomer sudcu k sporu [sudca katolík o tom čo jeho viera zakazuje], k stranám, k ich zástupcom alebo osobám zúčastneným na konaní [znalec, tlmočník,] možno mať odôvodnené pochybnosti o jeho nezaujatosti. Musí byť dostatočne zaujatý.

c. vylúčenie na podnet:

- i. samotného sudcu §50 – oznamuje bezodkladne predsedovi súdu, ktorý bezodkladne rozhodne. Ak sa rozhoduje o predsedovi súdu, rozhoduje podpredseda súdu. Po vylúčení sa pridelí vec inému sudcovi ak senát, inému senátu. Ak sa nedá takto prideliť, rozhoduje najbližší nadriadený súd komu sa pridelí
- ii. strana ktorá namieta: v námietke musí dodržať striktne dané obsahové náležitosti §52 (inak súd na námietku neprihliada):

- 1. proti komu smeruje
- 2. prečo – dôvod zaujatosti
- 3. kedy sa o dôvode strana dozvedela
- 4. dôkazy tvrdenia

d. §53 uplatnenie námietky do 7 dní

- e. §54 súd predloží doručení námietku nadriadenému súdu do 7 dní, nadriadený súd rozhodne do 7 dní
- f. §58 šikanózne a bezdôvodné namietanie môže byť s pokutou 500eur.
- g. §59 použitie rovnakých ustanovení aj na ďalšie presne vymenované osoby (súdneho úradníka, iných zamestnancov súdu, znalca, prekladateľa, alebo tlmočníka)

Strany sporu:

28.

a. b.

c.

d.

rozlišujeme: i. žalobca

ii. žalovaný subjektivita:

i.

procesná subjektivita §61-66 (po novom – po starom právna subjektivita):

1. spôsobilosť mať práva a povinnosti.
2. §62 či ju má na začiatku konania a či ju má v priebehu konania. Ak nemá, súd konanie zastaví.
3. §63 pri FO smrťou zaniká procesná subjektivita – posúdi sa vec a v majetkovom konaní pokračuje s dedičmi sporu a to aj na návrh veriteľov.
4. pri zániku PO s nástupcom sa pokračuje s nástupcom inak súd konanie zastaví.

procesná spôsobilosť §67-74 (po novom – po starom spôsobilosť na pr.

úkony): kde osobe chýba procesná spôsobilosť, musí mať Zástupcu:

i. ii.

Zákonný zástupca Procesný opatrovník §69: ak zákonný zástupca nemôže konať, je nespôsobilý, je nečinný, nerozumie veci, neprikladá patričný význam, ak zástupcu nemá; ustanoví sa procesný opatrovník §71, ktorá koná na prospech zastúpeného:

1. blízka osoba alebo iná osobu z rodinného prostredia strany
2. obec podľa posledného trvalého pobytu, inak ->
3. súdny úradník (ak nie je niektoré z vyšších možností)

procesné spoločenstvo §75:

i.

ak na jednej strane je viac ako 10 subjektov, súd môže rozhodnúť, že za nich bude konať jedna súdom určená osoba, čo oznámi dotknutým účastníkom, následne iba ktorej sa doručujú rozhodnutia a predvolania, ktoré rozhodnutie o určenej osobe môžu do 15 dní dotknuté subjekty namietat'

1. samostatné: napr. 2 nájomcovia – každý platí samostatne – 300e a 200e (delený záväzok), 1 nájomná zmluva.
2. nerozlučné: ak sa vzťahuje na všetky subjekty na jednej strane (ak manželia v BSM sa s niekým súdia)
3. nútené (novinka): ak vyplynie z osobitného predpisu – napr. zák. 527/2002 Z.z. v platnom znení o dobrovoľných dražbách (prostredníctvom ktorého sa vykonáva v SR Záložné právo). Napr.
 - a. navrhovateľ dražby – banka ako záložný veriteľ
 - b. dražobník – dražobná spoločnosť (zmluva o vykonaní dražby)
 - c. vydražiteľ – nadobúdateľ vlastníckeho práva k predmetu dražby

- e.
- f.
- g.

Ak neboli dodržané podmienky dražby, pôvodný vlastník žaluje o neplatnosť dražby všetky 3

subjekty, medzi ktorými vzniká nútené procesné spoločenstvo. Pristúpenie a zmena subjektov §79 a 80:

- i. Pristúpenie: ak na návrh žalobcu súd dovoľí pristúpeniu iného subjektu. Ak príde k pristúpeniu bude naďalej stav 1+1 a môže pristúpiť aj žalobca aj žalovaný.
- ii. Zmena: je to 1 namiesto 1. Iba ak v priebehu sporu prešlo k prechodu práv na inú osobu – napr. zodpovednosť za vady. Vtedy môže žiadať aby súd povolil zmenu subjektu ako poškodená osoba.
- iii. Súhlas pri zmene aj pri pristúpení sa vyžaduje iba ak je to na strane žalobcu.

Intervencia §81:

- i. osoba ktorá sa má zúčastniť na spore popri žalobcovi alebo žalovanom ak má záujem (z nejakého dôvodu) na výsledku konania (doteraz vedľajší účastník konania, teraz **intervenient**).
- ii. môže kedykoľvek vstúpiť do konania počas konania z vlastnej iniciatívy na žiadosť ak o ňom vie, alebo ak sa o ňom nevie tak na základe **oznámenia o spore – litisdenunciácia** podľa § 86. O pribratí tejto osoby rozhoduje súd.

Zastúpenie: §89-92

- i. strana sporu v občiansko právnych veciach nemusí byť zastúpená
- ii. ak zástupcu mám, volím si ho dobrovoľne, alebo musím byť zastúpený

(nesvojprávnosť)

- iii. Dobrovoľne zvolený zástupca môže byť advokát, neadvokát. Súd môže odmietnuť neadvokátskeho zástupcu.
- iv. Ak je povinnosť mať zástupcu, musí to byť advokát ak ide o spor podľa §90: v sporoch vyvolaných alebo súvisiacich s konkurzom a reštrukturalizáciou, v sporoch z ochrany hospodárskej súťaže, v sporoch z nekalého súťažného konania, v sporoch z ohrozenia alebo porušenia práva na obchodné tajomstvo a v sporoch súvisiacich s ochranou práva duševného vlastníctva. To neplatí ak som sám právnikom, alebo ak za PO koná osoba s právnickým vzdelaním.
- v. druhy:
 - 1. generálne – na celé konanie a na všetko. Iba toto sa dáva advokátovi.
 - 2. iba na určité úkony

h. Prokurátor:

i. podať žalobu môže §93 ods. 1.

- 1. ak ide o uplatnenie nároku štátu na vydanie bezdôvodného obohatenia pre štát
 - 2. boli porušené vlastnícke práva
 - 3. ak to ustanovuje osobitný predpis
- ii. vstúpiť do začatého konania

PROCESNÉ ÚKONY SÚDU

§ 96

Každý súd má vlastný register a vlastnú spisovú značku. Okrem súdneho existuje aj súdny spis vzt'ahuje sa len ku samotnému konaniu tvoria ho všetky písomnosti na to isté konanie spisovná kancelária má na starosti sedenie správu spisov V rámci spisu každá listina má číslo je zviazaná

§ 97 Nahliadanie do súdneho spisu

(1) Strany a ich zástupcovia majú právo nahliadať do súdneho spisu a robiť si z neho výpisy, odpisy a kópie alebo požiadať súd o vyhotovenie kópií za úhradu vec- ných nákladov.

(2) Inej osobe ako osobe uvedenej v odseku 1 môže súd povoliť nahliadnuť do spisu a robiť si z neho výpisy a odpisy, ak sú na to vážne dôvody a práva strany tým nemôžu byť dotknuté.

- každý kto z koho sa konanie týka má právo nahliadnuť do spisu sú to strany ich zástupcovia máme právo robiť si odpisy a výpisy zo spisu úhrada večných nákladov je na str. Zákon nezužuje právo ísť do spisu len strana ale aj iným to sa píše v paragrafu 97 napríklad do spisu môže ísť znalec Tlmočník prokurátor zápisnica o procesných úkonoch sa robí len v tom prípade ak je to nutné vhodne účelné

§ 98 Záznam z procesných úkonov

(1) O procesných úkonoch, pri ktorých súd koná so stranou alebo vykonáva dokazovanie, sa vyhotovuje zá- znam technickým zariadením určeným na zaznamená- vanie zvuku. Takto vyhotovený záznam sa uchová na nosiči dát, ktorý sa po skončení pojednávania pripojí k súdnemu spisu alebo sa v súdnom spise urobí po- známka, kde je záznam uložený.

(2) Ak strana požiada súd o kópiu záznamu, súd ju vydá bezodkladne. Podrobnosti ustanoví všeobecne zá-

§ 99 Zápisnica o procesných úkonoch

(1) Ak to súd považuje za vhodné a účelné, spisuje sa o procesných úkonoch aj zápisnica. V zápisnici sa naj- mä označí prejednávaná vec, uvedú sa prítomní, opíše sa priebeh procesného úkonu a uvedie sa podstatný obsah prednesov a výroky rozhodnutia.

(2) Ak strana požiada súd o kópiu zápisnice, súd ju vydá bezodkladne. Podrobnosti ustanoví všeobecne zá- vážny právny predpis, ktorý vydá ministerstvo spra- vodlivosti.

§ 100 Predvolanie

(1) Súd dbá, aby strany a ostatné predvolávané oso- by boli procesnými úkonmi súdu čo najmenej zaťažova- né, najmä dbá, aby boli predvolávané na čas, kedy pravdepodobne bude ich účasť na procesnom úkone potrebná.

(2) Predvolanie na jednotlivé procesné úkony súdu sa uskutočňuje spravidla písomne, prípadne telefonic- ky alebo inými vhodnými prostriedkami. Ak bola osoba predvolaná inak ako písomne, vykoná sa o tom záznam v súdnom spise.

(3) V predvolaní sa označí vec, miesto, čas a predmet procesného úkonu, ďalej sa uvedie, v akom procesnom postavení sa má osoba na procesnom úkone zúčastniť a ktoré písomnosti alebo veci má predložiť.

§ 101 Predvedenie

(1) Ak sa predvolaný bez ospravedlnenia nedostaví na pojednávanie, výsluch alebo k znalcovi, môže ho súd dať predviesť, ak ho o možnosti predvedenia poučil. O predvedení rozhodne súd uznesením, ktoré sa doručuje pri predvedení.

(2) O predvedenie požiada súd príslušný útvar Policajného zboru (ďalej len „útvar policajného zboru“), prípadne obecnú políciu; ak ide o maloletého, požiada súd útvar policajného zboru alebo obecnú políciu o predvedenie len vtedy, ak jeho účasť nemožno zabezpečiť inak. O predvedenie profesionálneho vojaka a príslušníka ozbrojeného zboru požiada súd jeho nadriadeného.

(3) Trovy predvedenia uhrádza predvádzaný.

Poriadkové opatrenia

§ 102

(1) Súd môže uložiť poriadkovú pokutu tomu, kto sťažuje postup konania najmä tým, že

a) nesplní povinnosť uloženú súdom a svoju nečinnosť v konaní neospravedlní včas a vážnymi okolnosťami, b) sa nedostaví na súd, hoci naň bol riadne a včas pred-

volaný a svoju neprítomnosť neospravedlnil včas

a vážnymi okolnosťami, c) neuposlúchne príkaz súdu, d) ruší poriadok alebo dôstojný priebeh pojednávania

alebo e) urobí hrubo urážlivé podanie.

(2) Výšku poriadkovej pokuty určuje súd s prihliadnutím na povahu porušenej povinnosti; poriadkovú **po- kutu možno uložiť do 500 eur.**

(3) Súd môže pri opakovanom porušení povinnosti uložiť poriadkovú pokutu do 2 000 eur.

K poriadkovým opatreniam patrí poriadková pokuta prikázanie to že tu máme spomenuté slovíčko najmä nám hovorí že ide o demonštratívny výpočet čiže z týchto dôvodov ale aj z iných dôvodov poriadková pokuta môže byť 500 € pokiaľ porušíme vek viackrát do 2000

§ 103

(1) Súd môže vykázať z miesta procesného úkonu toho, kto hrubo ruší poriadok alebo dôstojný priebeh procesného úkonu.

(2) Ak je vykázaná strana, súd môže procesný úkon vykonať aj bez jej prítomnosti.

§ 104 Dožiadanie

(1) Procesný úkon, ktorý by súd mohol vykonať len s **t'ážkosťami alebo so zvýšenými, neúčelnými trovami** alebo ktorý v jeho obvode nemožno vykonať, vykoná na dožiadanie iný súd. Súd vykoná dožiadanie prípisom, v ktorom uvedie údaje zo súdneho spisu, ktorých znalosť je potrebná na riadne vykonanie procesného úkonu. Dožiadaný súd podľa povahy veci a podľa toho, čo pri vykonávaní procesného úkonu vyšlo najavo, vykoná aj ďalšie nevyhnutné procesné úkony v dožiadaní ne- uvedené.

(2) Ak dožiadaný súd nemôže vykonať procesný úkon a je to vhodné, postúpi dožiadanie inému súdu; inak dožiadanie vráti. Postúpenie oznámi dožadujúcemu súdu.

(3) O vykonaní dožiadaného procesného úkonu súd vyhotoví správu o vybavení dožiadania, v ktorej oznámi výsledok dožiadania a trovy, ktoré vznikli v súvislosti s dožiadaním; podrobnosti ustanoví všeobecne záväzný právny predpis, ktorý vydá ministerstvo spravodlivosti.

PRI DOŽIADANI IDE HLAVNE O HOSPODARNOSŤ A ÚČELNOSŤ

DRUHÝ DIEL DORUČOVANIE

§ 105

(1) Súd doručuje písomnosť na pojednávaní alebo pri inom úkone súdu; tým nie je dotknutá povinnosť súdu doručovať písomnosť do elektronickej schránky podľa osobitného predpisu.

O TOMTO HOVORÍ ZÁKON O E-GOVERNMENTE- účinný od 1.11:2014 s 3 ročnou lehotou sú viazané orgány verejnej moci, bude aktivovaná el.schránka, postup na jej aktiváciu je uvedený v zákone-nan je potrebný OP s čipom, vďaka tomu je možná komunikácia, v zákone sú presne stanovené lehoty.

(2) Ak nemožno doručiť písomnosť podľa odseku 1 a ak nejde o doručenie písomnosti do vlastných rúk, súd na žiadosť strany doručí písomnosť na elektronic- kú adresu. Písomnosť súdu sa považuje za doručенú **po troch dňoch od jej odoslania, aj keď ju adresát ne- prečítal.**

(3) Ak nemožno doručiť písomnosť podľa odsekov 1 a 2, súd doručuje prostredníctvom doručujúceho orgá- nu.

§ 106 Adresa na doručovanie

(1) Ak nejde o doručovanie do elektronickej schránky podľa osobitného predpisu, o doručovanie v osobitných prípadoch podľa § 107 ods. 2 a adresát neuviedol inú adresu na doručovanie, doručuje súd písomnosti

a) fyzickej osobe na adresu evidovanú v registri obyva- teľov Slovenskej republiky alebo adresu miesta po- bytu cudzinca na území Slovenskej republiky podľa druhu pobytu cudzinca,

b) právnickej osobe na adresu sídla zapísaného v ob- chodnom registri alebo inom verejnom registri.

(2) Strana si môže zvoliť zástupcu na doručovanie.

(3) Ak fyzická osoba nemá adresu evidovanú v registri obyvateľov Slovenskej republiky doručuje súd písomnosti tejto fyzickej osobe oznámením na úradnej tabuli súdu a na webovej stránke príslušného súdu. **Písomnosť sa považuje po 15 dňoch od zverejnenia oznámenia za doručenú, a to aj vtedy, ak sa adresát o tom nedozvie.**

§ 107 Doručujúce orgány

(1) Doručujúcim orgánom je a) poštový podnik, b) súdny doručovateľ.

(2) Doručujúcim orgánom v osobitných prípadoch je aj

10. a) Zbor väzenskej a justičnej stráže Slovenskej republi- ky, ak ide o doručovanie fyzickým osobám vo výkone trestu odňatia slobody alebo vo väzbe,

11. b) zariadenie na výkon ústavnej starostlivosti alebo ochranej výchovy, ak ide o doručovanie fyzickým osobám umiestneným v týchto zariadeniach,

12. c) Ministerstvo zahraničných vecí a európskych záleži- tostí Slovenskej republiky, ak ide o doručovanie fy- zickým osobám požívajúcim diplomatické výsady a imunity alebo osobám, ktoré sú v obydli toho, kto požíva diplomatické výsady a imunity, alebo oso- bám, ktorým má byť písomnosť doručená v budove alebo v miestnosti chránenej diplomatickou imuni- tou,

13. d) Ministerstvo obrany Slovenskej republiky, ak ide o doručovanie profesionálnym vojakom a písomnosť nemožno doručiť inak.

§ 108 Ak to súd považuje za potrebné, môže určiť, že písomnosť sa doručí prostredníctvom útvaru policajného zboru, súdneho exekútora alebo obecnej polície.

Prijímanie doručovaných písomností

§ 109

(1) Za adresáta je oprávnená písomnosť prijatá osoba, ktorá na to bola adresátom písomne splnomocnená alebo poverená.

(2) Písomnosť určenú advokátovi, notárovi, súdnemu exekútorovi a patentovému zástupcovi môže prijať aj osoba, ktorá je v pracovnom pomere alebo inom ob- dobnom pracovnom vzťahu k adresátovi a ten ju poveril prijímaním písomností.

§ 110

(1) Ak má strana zástupcu so splnomocnením na celé konanie, doručuje sa písomnosť len tomuto

zástupcovi. Písomnosť sa doručuje aj strane, ak strana má osob- ne v konaní niečo vykonať alebo ak o tom súd rozhodne s ohľadom na povahu veci. Výzva na zaplatenie súdneho poplatku, ako aj procesné poučenia vydané súdom sa doručujú iba zástupcovi.

(2) Ak má strana viacerých advokátov, doručí sa písomnosť tomu z nich, ktorého určí strana na doručova- nie písomností. Ak strana výslovne neurčí žiadneho z advokátov, doručuje sa ktorémukoľvek z nich.

§ 111 Doručovanie písomností do vlastných rúk

(1) Do vlastných rúk sa doručuje tak, že adresát po- tvrdí prijatie písomnosti na potvrdení o doručení písomnosti (ďalej len „**doručenka**“); **údaje v doručenke sa považujú za pravdivé, ak nie je dokázaný opak. Doručenka je verejnou listinou.**

Tým, že sa doručenke priznal štatút verejnej listiny, jej pozmeňovanie nadobudlo aj trestnoprávny character.

(2) Do vlastných rúk sa doručujú písomnosti, pri ktorých tak ustanovuje zákon, a písomnosti, pri ktorých to nariadi súd.

(3) Ak nemožno doručiť písomnosť na adresu podľa § 106, písomnosť sa považuje dňom vrátenia nedoruče- nej zásielky súdu za doručenú, a to aj vtedy, ak sa adre- sät o tom nedozvie.

§ 112 Doručovanie písomností inak ako do vlastných rúk

Ak nemožno doručiť písomnosť, ktorá sa nedoručuje do vlastných rúk, na adresu podľa § 106, písomnosť sa považuje dňom vrátenia nedoručenej zásielky súdu za doručenú, a to aj vtedy, ak sa adresát o tom nedozvie.

§ 113 Odopretie prijatia písomnosti

Ak adresát alebo príjemca písomnosti bezdôvodne odoprie prijať doručovanú písomnosť, považuje sa písomnosť za doručenú dňom, keď prijatie písomnosti bolo odopreté.

§ 114

Ak bola písomnosť doručená podľa § 111 ods. 3 a § 112 a jej doručením začala plynúť lehota, ktorú ad- resát zmeškal, pretože sa o písomnosti nedozvedel, súd zmeškanie lehoty odpustí, len ak sa z ospravedlniteľného dôvodu adresát na adrese podľa § 106 nezdržoval a v tejto súvislosti neporušil žiadnu právnu povinnosť.

§ 115 Doručovanie verejnou vyhláškou

Ak tento zákon alebo osobitný predpis ustanovuje súdu povinnosť zverejniť údaje verejnou vyhláškou, tá- to povinnosť je splnená ich zverejnením na úradnej ta- buli súdu alebo na webovej stránke príslušného súdu a ak podľa osobitného predpisu nepostačuje také zve- rejnenie, ich zverejnením v Obchodnom vestníku; tým nie je dotknutá povinnosť zverejnenia údajov v dennej tlači.

§ 116

Osobitné ustanovenie o doručovaní žaloby fyzickej osobe

(1) Ak sa žalobu nepodarí doručiť žalovanému, ktorý je fyzickou osobou, na adresu podľa § 106 ods. 1 písm. a), je súd povinný urobiť všetky úkony potrebné na zistenie skutočného pobytu žalovaného.

(2) Ak sa súdu nepodarí žalobu doručiť na adresu zistenú postupom podľa odseku 1, zverejní súd oznámenie o podanej žalobe na úradnej tabuli súdu a na webovej stránke príslušného súdu. Žaloba sa považuje po 15 dňoch od zverejnenia oznámenia za doručенú, a to aj vtedy, ak sa adresát o tom nedozvie.

(3) Ďalšie písomnosti súd žalovanému doručuje na adresu podľa § 106 ods. 1 písm. a).

TRETÍ DIEL LEHOTY

§ 117

Lehota je súdom alebo zákonom ustanovený časový úsek na vykonanie úkonu.

§ 118

(1) Ak tento zákon neustanovuje lehotu na vykonanie úkonu, môže ju určiť súd.

(2) Lehotu určenú súdom môže súd primerane predĺžiť.

Rozlišujeme počítanie lehôt v procesnom práve a hmotnom práve.

V procesnom- aj posledný deň. V hmotnom musí byť doručená posledný deň

§ 119 Neplynutie lehoty

Lehota neplynie tomu, kto stratil procesnú subjektivitu alebo spôsobilosť samostatne konať pred súdom.

§ 120

Ak do konania vstúpi zákonný zástupca alebo procesný opatrovník počas plynutia lehoty na vykonanie procesného úkonu, lehota na jeho vykonanie začína plynúť odo dňa, keď do konania vstúpi.

§ 121 Počítanie lehôt

(1) Lehota podľa tohto zákona môže byť určená **podľa hodín**, dní, týždňov, mesiacov a rokov.

(2) Do plynutia lehoty určenej podľa dní sa nezapočítava deň, keď nastala skutočnosť určujúca začiatok lehoty.

(3) Lehoty určené podľa týždňov, mesiacov alebo rokov sa končia uplynutím toho dňa, ktorý sa svojím označením zhoduje s dňom, keď nastala skutočnosť určujúca začiatok lehoty; ak ho v mesiaci niet, posledným dňom mesiaca.

(4) Ak koniec lehoty prípadne na sobotu alebo deň pracovného pokoja, je posledným dňom lehoty najbližší nasledujúci pracovný deň.

(5) Lehota je zachovaná, ak sa v posledný deň lehoty urobí úkon na súde alebo sa podanie odovzdá orgánu, ktorý má povinnosť ho doručiť; to platí aj vtedy, ak je podanie urobené elektronickými prostriedkami doručené súdu mimo pracovného času.

§ 122 Odpustenie zmeškania lehoty

Súd odpustí zmeškanie lehoty, ak ju strana, zástupca alebo procesný opatrovník zmeškal z ospravedlniteľného dôvodu a bol preto vylúčený z úkonu, ktorý mu patrí. Návrh treba podať do 15 dní po odpadnutí prekážky a treba s ním spojiť i zmeškaný úkon.

ÔSMA HLAVA

ÚKONY STRÁN

PRVÝ DIEL PODANIE

§ 123

(1) **Podanie je úkon určený súdu.**

(2) Podanie vo veci samej je najmä žaloba, vzájomná žaloba, zmena žaloby, späťvzatie žaloby, odpor, odvolanie, dovolanie, a ak to z povahy veci vyplýva, aj návrh na nariadenie neodkladného opatrenia alebo zabezpečovacieho opatrenia.

§ 124

(1) Každé podanie sa posudzuje podľa jeho obsahu.

(2) Hmotnoprávny úkon strany je voči súdu účinný okamihom doručenia a voči ostatným subjektom od okamihu, keď sa o ňom v konaní dozvedeli.

§ 125 Forma podania

(1) Podanie možno **urobiť písomne, a to v listinnej podobe alebo v elektronickej podobe.**

(2) Podanie vo veci samej urobené v elektronickej podobe bez autorizácie podľa osobitného predpisu treba dodatočne doručiť v listinnej podobe alebo v elektronickej podobe autorizované podľa osobitného predpisu; ak sa dodatočne nedoručí súdu do desiatich dní, na podanie sa neprihliada. Súd na dodatočné doručenie podania nevyzýva.

(3) Podanie urobené v listinnej podobe treba predložiť v potrebnom počte rovnopisov s prílohami tak, aby sa jeden rovnopis s prílohami mohol založiť do súdneho spisu a aby každý

ďalší subjekt dostal jeden rovnopis s prílohami. Ak sa nepredloží potrebný počet rovnopisov a príloh, súd vyhotoví kópie podania na trovy toho, kto podanie urobil.

§ 126 Osobitné ustanovenie o hromadnom podaní

(1) Hromadné podanie tvorí najmenej desať podaní doručených tomu istému súdu tým istým subjektom v jeden deň.

(2) Ak sú podania tvoriace hromadné podanie adresované viacerým súdom doručené jednému súdu, súd zapíše do svojich súdnych registrov len veci, ktoré sú mu adresované. Ostatné podania odošle označeným súdom bez zápisu do svojich súdnych registrov; právne účinky spojené s podaním zostávajú zachované. Ak sú podania tvoriace hromadné podanie urobené elektronickými prostriedkami, súd tieto podania odošle elektronickými prostriedkami.

(3) Podania, tvoriace hromadné podanie, ktoré sú podľa svojho obsahu žalobami, zapisuje súd do súdnych registrov priebežne tak, aby bola zachovaná plynulosť zapisovania ostatných podaní.

(4) Ak sú súdu doručené podania podľa odseku 2, ktoré boli už skôr zapísané, tieto podania sa ďalej nezapíšu a považujú sa za rovnopisy už pridelených podaní.

§ 127 Všeobecné náležitosti podania

(1) Ak zákon na podanie nevyžaduje osobitné náležitosti, v podaní sa uvedie,

a) ktorému súdu je určené, b) kto ho robí, c) ktorej veci sa týka, d) čo sa ním sleduje a e) podpis.

(2) Ak ide o podanie urobené v prebiehajúcim konaní, náležitosťou podania je aj uvedenie spisovej značky tohto konania.

§ 128

(1) Ak nejde o podanie vo veci samej alebo návrh na nariadenie neodkladného opatrenia alebo zabezpečovacieho opatrenia a z podania nie je zrejmé, čoho sa týka a čo sa ním sleduje, vyzve súd na doplnenie alebo opravu tohto podania.

(2) Na doplnenie alebo na opravu podania súd určí lehotu, ktorá nemôže byť kratšia ako desať dní.

(3) Ak sa v lehote určenej súdom podanie nedoplní alebo neopraví, prípadne sa doplní alebo opraví tak, že z neho nie je zrejmé, čoho sa týka a čo sa ním sleduje, na také podanie súd neprihliada.

§ 129

(1) Ak ide o podanie vo veci samej alebo návrh na nariadenie neodkladného opatrenia alebo zabezpečovacieho opatrenia, z ktorého nie je zrejmé, čoho sa týka a čo sa ním sleduje, alebo ide

o podanie neúplné alebo nezrozumiteľné, súd vyzve toho, kto podanie urobil, aby podanie doplnil alebo opravil v lehote, ktorá nemôže byť kratšia ako desať dní.

(2) V uznesení podľa odseku 1 súd uvedie, v čom je podanie neúplné alebo nezrozumiteľné a ako ho treba doplniť alebo opraviť a poučí o možnosti podanie odmietnuť.

(3) Ak sa v lehote určenej súdom podanie nedoplní alebo neopraví, súd podanie odmietne; to neplatí, ak pre uvedený nedostatok možno v konaní pokračovať.

(4) Ak sa podanie opraví alebo doplní v celom rozsahu v súlade s výzvou podľa odseku 1 najneskôr do uplynutia lehoty na podanie odvolania proti uzneseniu o odmietnutí podania, o odvolaní proti tomuto uzneseniu môže rozhodnúť súd, ktorý ho vydal.

§ 130

Súd predvolá na výsluch toho, kto podanie urobil, ak má za to, že tým možno dosiahnuť odstránenie väd podania. Pri výsluchu súd uvedie, v čom je podanie neúplné alebo nezrozumiteľné, a poučí, ako podanie opraviť alebo doplniť.

DRUHÝ DIEL ŽALOBA

§ 131

Žaloba je procesný úkon, ktorým sa uplatňuje právo na súdnu ochranu ohrozeného alebo porušeného práva.

Náležitosti žaloby § 132

(1) V žalobe sa okrem všeobecných náležitostí podania uvedie označenie strán, pravdivé a úplné opísanie rozhodujúcich skutočností, označenie dôkazov na ich preukázanie a žalobný návrh.

(2) Opísanie rozhodujúcich skutočností nemožno nahradiť odkazom na označené dôkazy.

(3) Žalobca k žalobe pripojí dôkazy, ktorých povaha to pripúšťa, okrem tých, ktoré nemôže bez svojej viny pripojiť.

§ 133 (1) Fyzická osoba sa v žalobe označuje menom, priezviskom, pobytu, dátumom narodenia alebo iným identifikačným údajom.

(2) Právnická osoba sa v žalobe označuje názvom alebo obchodným menom, adresou sídla a identifikačným číslom organizácie, ak je pridelené.

§ 134

Zahraničná právnická osoba sa v žalobe označuje názvom alebo obchodným menom, adresou sídla, prípadne iným identifikačným údajom.

§ 135

(1) Ak je stranou štát, v žalobe sa označuje uvedením jeho názvu a názvu štátneho orgánu alebo právnickej osoby, ktorá za štát koná.

(2) Ak je stranou štátny orgán, v žalobe sa označuje uvedením názvu tohto štátneho orgánu.

§ 136

Ak je to možné, žalobca v žalobe uvedie svoje telefón- ne číslo, elektronickú adresu, prípadne telefónne číslo a elektronickú adresu svojho zástupcu. Rovnako uve- die telefónne číslo a elektronickú adresu žalovaného a osôb, ktorých výsluch ako dôkazný prostriedok označil, ak sú mu známe.

§ 137 Obsah žaloby

Žalobou možno požadovať, aby sa rozhodlo najmä o

c. a) splnení povinnosti,

d. b) nároku na usporiadanie práv a povinností strán, ak určitý spôsob usporiadania vzťahu medzi stranami vyplýva z osobitného predpisu,

e. c) určení, či tu právo je alebo nie je, ak je na tom nalie- havý právny záujem; naliehavý právny záujem nie je potrebné preukazovať, ak vyplýva z osobitného predpisu, alebo

f. d) určení právnej skutočnosti, ak to vyplýva z osobitné- ho predpisu.

§ 138 Zjavne nedôvodná žaloba Ak zo skutočností tvrdených v žalobe je po predbež- nom právnom posúdení zrejmé, že žaloba je zjavne ne- dôvodná, súd vyzve žalobcu na späťvzatie žaloby. Na tento účel môže súd žalobcu vyslúchnuť.

TRETÍ DIEL DISPOZIČNÉ PROCESNÉ ÚKONY

Zmena žaloby § 139

Žalobca môže počas konania so súhlasom súdu me- niť žalobu.

§ 140

(1) Zmena žaloby je návrh, ktorým sa rozširuje uplat- nené právo alebo sa uplatňuje iné právo.

(2) Zmenou žaloby je i podstatná zmena alebo dopl- nenie rozhodujúcich skutočností tvrdených v žalobe.

(3) Za zmenu žaloby sa nepovažuje úkon žalobcu, ktorým mení uplatnený nárok, ak určitý spo- sôb uspo- riadania vzťahu medzi stranami vyplýva z osobitného predpisu.

§ 141

Ak zmena žaloby nastala pred jej doručením žalovanému, koná súd o zmenenej žalobe bez rozhodovania o pripustení zmeny žaloby okrem prípadu, keď súd rozhoduje podľa § 143 ods. 2.

§ 142

(1) O prípustnosti zmeny žaloby súd rozhodne spravidla na pojednávaní, na ktorom bola zmena navrhnutá, alebo na pojednávaní, ktoré nasleduje bezprostredne po tom, ako bola zmena žaloby uplatnená podaním mimo pojednávania.

(2) Uznesenie, ktorým súd pripustil zmenu žaloby, doručuje súd subjektom, ak neboli prítomní na pojednávaní, na ktorom nastala zmena, do vlastných rúk.

§ 143

(1) Súd nepripustí zmenu žaloby, ak by výsledky doterajšieho konania nemohli byť podkladom na konanie o zmenenej žalobe.

(2) Súd nepripustí zmenu žaloby ani vtedy, ak by na konanie o zmenenej žalobe bol vecne alebo kauzálny príslušný iný súd.

(3) Ak súd nepripustí zmenu žaloby, pokračuje v konaní o pôvodnej žalobe.

Späťvzatie žaloby § 144

Žalobca môže vziať žalobu späť. § 145

(1) Ak je žaloba vzatá späť celkom, súd konanie zastaví.

(2) Ak je žaloba vzatá späť sčasti, súd konanie v tejto časti zastaví. O čiastočnom späťvzátí žaloby rozhodne súd v rozhodnutí vo veci samej.

(3) Ak je žaloba vzatá späť sčasti pred jej doručením žalovanému, koná súd o zvyšku nároku bez rozhodovania o zastavení konania v tejto časti.

§ 146 (1) Súd konanie nezastaví, ak žalovaný so späťvzatím žaloby z vážnych dôvodov nesúhlasí. Na nesúhlas žalovaného so späťvzatím žaloby sa neprihliada, ak dôjde k späťvzatiu žaloby skôr, než sa začalo predbežné prejednanie sporu podľa § 168 alebo pojednávanie.

(2) Súhlas žalovaného je potrebný vždy, ak určitý spôsob usporiadania vzťahu medzi stranami vyplýva z osobitného predpisu.

§ 147 Vzájomná žaloba

(1) Žalovaný môže uplatniť svoje právo proti žalobcovi vzájomnou žalobou.

(2) Vzájomnou žalobou je i prejav žalovaného, ktorým proti žalobcovi uplatňuje svoju pohľadávku na započítanie, ale len ak navrhuje, aby bolo prisúdené viac, než čo uplatnil žalobca; inak súd posudzuje taký prejav len ako prostriedok procesnej obrany žalovaného.

(3) Na vzájomnú žalobu sa primerane použijú ustanovenia o žalobe.

(4) Vzájomnú žalobu môže súd vylúčiť na samostatné konanie, ak nie sú splnené podmienky na spojenie vecí.

§ 148 Zmier

(1) Žalobca a žalovaný môžu uzavrieť zmier. **O uzavretie zmiernu sa má súd vždy pokúsiť.**

(2) Súd rozhodne o tom, či uzavretý zmier schvaľuje; neschváli ho, ak je v rozpore so všeobecne záväznými právnymi predpismi.

K žalob o splnenie povinnosti- pr. žaloba na plnenie

Žaloba na usporiadanie práv a povinností strán- vysporiadanie BSM al neoprávnená stavba

Žaloba na určenie- Dôležité je určiť, či tu vzťah je alebo nie je. Musí tu byť naliehavý právny záujem.

Určenie právnej skutočnosti- vyplýva z právneho predpisu

ŠTVRTÝ DIEL

PROSTRIEDKY PROCESNÉHO ÚTOKU, PROSTRIEDKY PROCESNEJ OBRANY A KONCENTRÁCIA KONANIA

§ 149

Prostriedkami procesného útoku a prostriedkami procesnej obrany sú najmä skutkové tvrdenia, popretie skutkových tvrdení protistrany, návrhy na vykonanie dôkazov, námietky k návrhom protistrany na vykonanie dôkazov a hmotnoprávne námietky.

§ 150 Skutkové tvrdenia

(1) Strany majú povinnosť pravdivo a úplne uvádzať podstatné a rozhodujúce skutkové tvrdenia týkajúce sa sporu.

(2) Na zistenie podstatných a rozhodujúcich skutočností môže súd strany požiadať o ďalšie skutkové tvrdenia.

§ 151 Popretie skutkových tvrdení protistrany

(1) Skutkové tvrdenia strany, ktoré protistrana výslovne nepoprela, sa považujú za nesporné.

(2) Ak strana poprie skutkové tvrdenia, ktoré sa týkajú jej konania alebo vnímania, uvedie vlastné tvrdenia o predmetných skutkových okolnostiach, inak je popretie neúčinné.

§ 152 Hmotnoprávna námietka

Hmotnoprávna námietka je právny úkon strany spôsobujúci zmenu, zánik alebo oslabenie práva protistrany.

§ 153 Sudcovská koncentrácia konania

(1) Strany sú povinné uplatniť prostriedky procesného útoku a prostriedky procesnej obrany včas. Prostriedky procesného útoku a prostriedky procesnej obrany nie sú uplatnené včas, ak ich strana mohla predložiť už skôr, ak by konala starostlivo so zreteľom na **rýchlosť a hospodárnosť konania**.

(2) Na prostriedky procesného útoku a prostriedky procesnej obrany, ktoré strana nepredložila včas, nemusí súd prihliadnuť, najmä ak by to vyžadovalo nariadenie ďalšieho pojednávania alebo vykonanie ďalších úkonov súdu.

(3) Ak súd na prostriedky procesného útoku alebo prostriedky procesnej obrany neprihliadne, uvedie to v odôvodnení rozhodnutia vo veci samej.

§ 154 Zákonná koncentrácia konania

Prostriedky procesného útoku a prostriedky procesnej obrany možno uplatniť najneskôr do vyhlásenia uznesenia, ktorým sa dokazovanie končí.

PIATY DIEL PRÁVO KONAŤ VO SVOJOM JAZYKU

§ 155

(1) Každý má právo konať pred súdom v jazyku, ktorému rozumie. S prihliadnutím na povahu a okolnosti veci príberie súd tlmočníka.

(2) Ak podanie alebo dôkaz nie je v štátnom jazyku, súd vyzve toho, kto ich predložil, aby v určenej lehote zabezpečil preklad podľa osobitného predpisu; inak ho zabezpečí sám.

(3) Trovy tlmočenia podľa odseku 1 znáša štát. Na trovy prekladu podľa odseku 2 sa použijú ustanovenia o trovách konania podľa šiestej hlavy druhej časti tohto zákona.

DRUHÁ ČASŤ KONANIE V PRVEJ INŠTANCI

PRVÁ HLAVA POSTUP SÚDU PO ZAČATÍ KONANIA

§ 156

Konanie sa začína doručením žaloby alebo doručením návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia alebo zabezpečovacieho opatrenia súdu.

§ 157

(1) Súd postupuje v konaní tak, aby sa mohlo rozhodnúť **rýchlo a hospodárne**, spravidla na jedinom pojednávaní s prihliadnutím na povahu konania.

(2) Ak súd vyzve stranu, aby sa vyjadrila o určitom návrhu, ktorý sa týka postupu a vedenia konania, môže pripojiť doložku, že ak sa strana v určitej lehote nevyjadrí, bude sa predpokladať, že nemá námietky.

§ 158

Súd bezodkladne oznámi protimonopolnému úradu začatie konania, ak sa v ňom použijú predpisy o ochrane hospodárskej súťaže. Ak sa začne konanie, v ktorom sa použijú čl. 101 a 102 Zmluvy o fungovaní Európskej únie, súd bezodkladne oznámi začatie konania proti- monopolnému úradu a Komisii.

§ 159

Začatie konania bráni tomu, aby o tom istom spore prebiehalo na súde iné konanie. Ak na súde prebieha o tom istom spore iné konanie, súd zastaví konanie, ktoré sa začalo neskôr.

§ 160 Všeobecná poučovacia povinnosť **MANUDUKČNÁ POVINNOSŤ**

(1) Súd poskytuje stranám poučenia o ich procesných právach a povinnostiach v rozsahu ustanovenom týmto zákonom.

(2) Súd vždy poučí strany o ich práve zvoliť si advokáta a o možnosti obrátiť sa na Centrum právnej pomoci.

(3) Poučovaciu povinnosť podľa odsekov 1 a 2 súd nemá, ak je

e. a) stranou štát, štátny orgán alebo právnická osoba a osoba, ktorá za ňu koná, alebo jej zamestnanec, alebo člen, ktorý za ňu koná, má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa alebo fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,

f. b) strana zastúpená advokátom, právnickou osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, odborovou organizáciou alebo fyzickou osobou, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa.

Skúmanie procesných podmienok

(1) Ak tento zákon neustanovuje inak, súd kedykoľvek počas konania prihliada na to, či sú splnené podmienky, za ktorých môže konať a rozhodnúť (ďalej len „procesné podmienky“).

(2) Ak ide o nedostatok procesnej podmienky, ktorý nemožno odstrániť, súd konanie zastaví.

(3) Ak ide o nedostatok procesnej podmienky, ktorý možno odstrániť, súd urobí vhodné opatrenia na jeho odstránenie. Pritom spravidla môže pokračovať v konaní, ale nesmie vydať rozhodnutie, ktorým sa konanie končí. Ak sa nepodarí nedostatok procesnej podmienky odstrániť, súd konanie

zastaví.

Prerušenie konania § 162

(1) Súd konanie preruší, ak

d. a) rozhodnutie závisí od otázky, ktorú nie je v tomto konaní oprávnený riešiť,

e. b) pred rozhodnutím vo veci dospel k záveru, že sú splnené podmienky na konanie o súlade právnych predpisov; v tom prípade podá Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) návrh na začatie konania,

f. c) podal návrh na začatie prejudiciálneho konania pred Súdny dvorom Európskej únie podľa medzinárodnej zmluvy, ktorou je Slovenská republika viazaná; uznesenie o návrhu na začatie prejudiciálneho konania súd bezodkladne doručí ministerstvu spravodlivosti.

(2) Súd konanie preruší aj bez návrhu; v takom prí-

pade pred vydaním uznesenia o prerušení konania upovedomí strany a dá im možnosť vyjadriť sa k dôvodom prerušenia konania.

(3) O zamietnutí návrhu na prerušenie konania súd rozhodne spolu s rozhodnutím vo veci samej.

§ 163

(1) Ak strany zhodne navrhnú prerušenie konania alebo zhodne navrhnú odročenie pojednávania, súd konanie preruší najmenej na tri mesiace.

(2) Ak je konanie prerušené, súd v ňom pokračuje na návrh ktorejkoľvek strany. Ak sa návrh na pokračovanie v konaní nepodá do šiestich mesiacov od právoplatnosti uznesenia o prerušení konania, súd konanie zastaví.

§ 164

Ak súd neurobí iné vhodné opatrenia, môže konanie prerušiť, ak prebieha súdne alebo správne konanie, v ktorom sa rieši otázka, ktorá môže mať význam pre rozhodnutie súdu, alebo ak súd dal na také konanie podnet.

§ 167 REŽIM REPLIKY A DUPLIKY

§ 169 Predvolanie na predbežné pojednanie sporu – **predpokladá sa, že bude pravidlom. Zabráni sa vydávaniu prekvapivých rozhodnutí, má sa zabrániť procesnej diligencii- má sa súd náležite starať o svoje veci.**

(1) Na predbežné pojednanie sporu súd predvolá strany, ich zástupcov, prípadne iné osoby, ktoré môžu prispieť k splneniu účelu predbežného pojednania.

(2) Predvolanie na predbežné pojednanie sa doručuje do vlastných rúk.

§ 170 Priebeh predbežného pojednania sporu

(1) Na predbežnom pojednaní sporu súd v súčinnosti so stranami zistí, či sú splnené procesné podmienky, prípadne prijme opatrenia na odstránenie zistených nedostatkov.

(2) Ak je to možné a účelné, súd sa pokúsi o vyriešenie sporu zmiernou, prípadne stranám odporučí, aby sa o zmier pokúsili mediáciou.

§ 171

(1) Ak sa spor nepodarilo vyriešiť zmiernou, súd uloží stranám povinnosti potrebné na dosiahnutie účelu konania, najmä v súvislosti s prípravou pojednania. Zároveň určí, ktoré skutkové tvrdenia sú medzi stranami sporné, ktoré skutkové tvrdenia považuje za nesporné, ktoré dôkazy vykoná a ktoré dôkazy nevykoná. Súd tiež uvedie svoje predbežné právne posúdenie veci a predpokladaný termín pojednania.

(2) Ak je to možné a účelné, súd môže na predbežnom pojednaní rozhodnúť vo veci samej.

§ 172 Následky neprítomnosti strán

(1) Ak sa žalobca bez vážneho dôvodu nedostaví na predbežné pojednanie sporu, hoci bol riadne a včas predvolaný a bol dodržaný postup podľa § 167, súd môže rozhodnúť o žalobe rozsudkom pre zmeškanie; primerane sa použije ustanovenie § 278. O tomto následku musí byť žalobca poučený v predvolaní na predbežné pojednanie. To neplatí, ak sú splnené podmienky na zastavenie konania, odmietnutie žaloby alebo zamietnutie žaloby.

(2) Ak sa žalovaný bez vážneho dôvodu nedostaví na predbežné pojednanie sporu, hoci bol riadne a včas predvolaný a bol dodržaný postup podľa § 167, súd môže rozhodnúť o žalobe rozsudkom pre zmeškanie; primerane sa použije ustanovenie § 274. O tomto následku musí byť žalovaný poučený v predvolaní na predbežné pojednanie. To neplatí, ak sú splnené podmienky na zastavenie konania, odmietnutie žaloby alebo zamietnutie žaloby.